

Landmændenes syn på småbiotoper og deres forvaltning

**Heidi Buur Holbeck, Videncentret for Landbrug
Årsseminar d. 30. oktober 2014, Københavns Universitet**

Fordele og ulemper for landmændene ved småbiotoperne

- Småbiotoper: vandhuller og søer
- Negative konsekvenser/bekymringer
- §3 arealer
- Fokus på enkelte tiltag der forbedre småbiotoperne
- Småbiotopernes positive anvendelse

Rationel markdrift og mere liv via enkle tiltag - Bræmmer og randzoner langs vandløb og søer

- Bræmmer kan understøtte småbiotoperne
- God effekt for både naturen og markdriften
- - nogle steder, men randzoner er blevet en negativ historie....

Våde pletter i marken – fin biotop, men kan blive §3 vandhuller

- Men ville jo være gode for viber m.m.

Eksempel - vandhul

- Gammel møddingsplads:
 - Beton i bunden og på 3 sider
- Vand ledes fra marken til "vandhullet"
- Alm. vandplaner indfinder sig (næringsrige arter)
- Bliver registreret som beskyttet vandhul
- Konsekvens: Randzoner, GLM krav (beplantning må ikke fjernes), afstandskrav ift. gyllebeholder og krav om gyllealarm
- Giver det mening???

Ny natur kan medføre flere restriktioner

- Vandhuller kan medføre restriktioner for hidtidig dyrkningspraksis:
 - I husdyrgodkendelser kan det medføre bræmme krav hvis der er bilag IV arter
 - Eksempler om kommunale krav om bræmmer på op til 70 m omkring vandhuller
 - Ikke fremmende for landmænds lyst til at etablere nye vandhuller

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

De dårlige historier kan hurtige sprede sig - landmændene bliver bekymret for at etablere ny natur

PARTNER I

DLBR®

DANSK
LANDBRUGSRÅDGIVNING

Nye vandhuller (jagttegnsmidler)

År	Godkendte ansøgninger	Tilsagn	Gennemførte projekter	Tilskud kr.	Forbrug kr.	Bevilling
2003	95	95	78	6.000	468.000	1.950.000
2004	169	169	150	7.000	1050.000	1.950.000
2005	177	177	166	8.000	1.328.000	1.950.000
2006	335	335	262	9.000	2.358.000	1.950.000
2007	321	235	195	9.000	1.755.000	1.950.000
2008	275	249	182	9.000	1.638.000	1.950.000
2009	221	221	174	9.000	1.566.000	1.950.000
2010	204	204	186	9.000	1.674.000	1.950.000
2011	192	192	136	9.000	1.224.000	1.950.000
2012	150	150	110	11.000	1.210.000	1.950.000
2013	103	103	88	12.000	1.056.000	1.950.000
I alt	2.242	2.130	1.727		15.327.000	21.450.000

Der etableres mange nye hegn hver år og der igangsættes mange natur- og miljøprojekter

- Bevillingen bliver brugt hvert år

Ny natur bør ikke være en begrænsning

- Behov for et fagligt udgangspunkt i planlægningen og lovgivningen
- Lovgivningen skal give faglig mening
- Behov for politisk prioritering af indsatsen
 - Fokus på værdifuld natur og biodiversitet
 - Plejeindsatsen målrettes via High nature value værktøjet
 - Lovgivningen bør følge med

Der mangler levesteder i agerlandet

Der er behov for mere variation, vand og flere biotoper i landskabet

Det kan gøres bedre....

Lidt mere plads

2 m græsbræmme som en del af marken

Ny natur med omtanke

- Ny natur bør etableres i sammenhæng med eksisterende natur
- Behov for rådgivning og mere viden

Etablering af vandhuller

Hvorfor leve et nyt vandhul?

Vandhul lærer vigtige yngle- og levestrategier for en lang række planter og dyr i agerlandet. Rødderne til et vandhul er af vandhullet. Vandhullet er også et gode for mange af dyrene på land, som bruger dem til at bade i, drikke fra eller til at finde føde ved.

Etablering

Planlægning

Undgå at etablere vandhul i et område, hvor der allerede er et vandhul. Undgå at etablere vandhul i et område, hvor der allerede er et vandhul. Undgå at etablere vandhul i et område, hvor der allerede er et vandhul.

Det er vigtigt, at man kan holde vandet i vandhullet. Det er vigtigt, at man kan holde vandet i vandhullet. Det er vigtigt, at man kan holde vandet i vandhullet.

Udformning

Anlæg vandhullet, så det bliver naturligt ind i omgivelserne. Undgå at anlægge vandhullet i et område, hvor der allerede er et vandhul. Undgå at anlægge vandhullet i et område, hvor der allerede er et vandhul.

For at sikre vandet i vandhullet, bør man etablere en vandhul i et område, hvor der allerede er et vandhul. Undgå at etablere vandhullet i et område, hvor der allerede er et vandhul.

Det er vigtigt, at der er vand i vandhullet, for det skal være grundlag for en lang række dyr og planter. Det er vigtigt, at der er vand i vandhullet, for det skal være grundlag for en lang række dyr og planter.

Beskrivelse

Det er vigtigt, at vandet bliver varmet op af solen og vind, så det bliver varmt. Det er vigtigt, at vandet bliver varmet op af solen og vind, så det bliver varmt.

Når man etablerer vandhullet, skal man være opmærksom på, at vandhullet skal være et vandhul i et område, hvor der allerede er et vandhul.

Drivkraft

Der skal være en drivkraft til vandhullet. Det er vigtigt, at man kan holde vandet i vandhullet. Det er vigtigt, at man kan holde vandet i vandhullet.

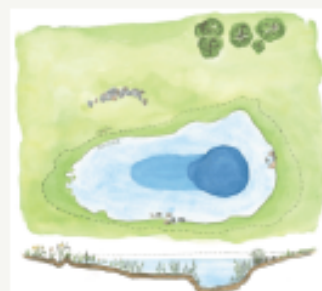
Revision

Det er vigtigt, at man kan holde vandet i vandhullet. Det er vigtigt, at man kan holde vandet i vandhullet. Det er vigtigt, at man kan holde vandet i vandhullet.

Rundt omkring vandhullet skal man etablere en vandhul i et område, hvor der allerede er et vandhul. Undgå at etablere vandhullet i et område, hvor der allerede er et vandhul.

Vandhul for planter

Vandhullet skal være et vandhul i et område, hvor der allerede er et vandhul. Undgå at etablere vandhullet i et område, hvor der allerede er et vandhul.

Billede af Jens Peter Andersen

Hegnspleje

Hvorfor pleje dine hegn?

- Det er vigtigt at pleje hegnene for at sikre, at de er sunde og modstandsdygtige.
- Gennem målrettede plejende greb kan der skabes bedre vilkår for dyr og planter på bedriften.
- Det er vigtigt at pleje hegnene for at skabe velfungerende hegn, der kan yde en barriere for ukrudt og sygdomme.
- Gennem målrettede plejende greb kan du skabe smukke hegn med personlige præget.

Hvis du etablerer et nyt hegn på 3-7 meter bredde med mange forskellige træer og buske, så har du et godt udgangspunkt for natur, jagt, og landbrugsestetik på bedriften. Men det kræver, at hegnene plejes som udtrykt. Hvis hegnene ikke plejes vil de hurtigt vokse og træer "trykke" hegnets øvrige træer og buske, som så bliver ranglede og tynde. Herved opstår der bundtræk i hegnene, og det skaber dårlig læeffekt og dårlige betingelser for dyr og planter.

Hvilket hegn vil du have?

Dette faktaark beskriver fem hegnstyper med forskellige egenskaber og visuelle udtryk. Vælg den hegnstype, du kan bruge og påbegynd den med en dybdepleje 5-10 år efter hegnet er plantet. Herved undgår du et sundt og velfungerende hegn som passer til netop dine ønsker / behov.

De plejende greb der er beskrevet i dette faktaark bør ikke påbegyndes før hegnene er 5-10 år. De første 5-10 år skal du lave almindelige udtyndinger, dvs. fjerne ammetræer og lave en forsigtig udtynding i hegnets øvrige træer.

Det beløgende hegn

I det beløgende hegn står træer og buske med stor afstand. Nogle steder er der direkte igennem hegnene, og der er det muligt at se direkte igennem hegnene. Set fra oven ser hegnene ud som en slange, og der forekommer små uformede arealer mellem buskene.

Egenskaber

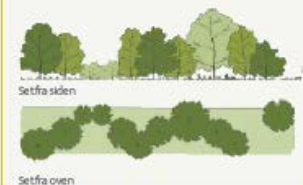
- Hegnet tilgodeser mange dyr og planter. De åbne arealer mellem buskene bliver opvarmede af solen, og der indtræder sig græsser og flerårige urter, som vil være et stort glæde af.
- Det er muligt at se igennem hegnene og derfor bevarer udsigten i området.

Pleje

Plejen omfatter kraftige indhug på siderne, så der opstår lækulde sølomme og huller gennem hegnene. Indhugene foretages skiftevis på siderne, så hegnene kommer til at bugte sig.

Indimellem skæres hul direkte igennem hegnene.

Hegnene udtyndes med jern og mellemrum for at holde dem lydbare. De uformede arealer holdes fri for træer og buske.

Set fra siden

Set fra oven

Ny type af landskabselementer - Natur- og vildtstiltag i marken

Foto: Per Dalsby

Foto: Jørn Pagh Bertelsen

Naturtiltag i markerne

- Giver flere levesteder for agerlandets dyr – udvider "Det økologiske rum"
- Hvordan optimere vi naturindholdet i tiltagene?
- Hvad virker – og hvorfor virker det?
- Monitering, rådgivning og formidling

Naturpleje som driftsgren – bør kunne udvikles

Ny forening vil fremme naturpleje

»Smag på Landskabet« er en ny forening, hvor alle interessenter arbejder for at fremme naturpleje og naturkød fra naturarealer.

NATURKØD

AF KAJ LUND SØRENSEN

»Ved en stiftende generalforsamling tirsdag aften daerede landmænd, gårdbutiksejere, slagtere og restauranter en forening – Smag på Landskabet – til fælles afsætning og markedsføring af naturkød. Der var stor interesse for at deltage i generalforsamlingen på Søbro Kro. En af de 180 spørge- og diskussions-

Omkring 180 personer deltog i den stiftende generalforsamling i Søbro ved Århus. Deltage projektleder for Smag på Landskabet, Jørgen Boes, er der mere end 200.000 hektar, der skal naturplejes med dyr. (Foto: Kaj Lund Sørensen)

Smag på landskabet

Den nye bestyrelse for Smag på Landskabet er: Ronnie Bach, København, kødgrossist. Jens Ole Hededal, Randers, dyreholder, Dexter-kvæg. Peter Brinkmann Kristiansen, Jammerbugt, ejer og stifter af virksomheden Fresh Food People. Christian Christensen, København. Michael Pedersen, biolog, dyreholder, ansvarlig for naturpleje på Ledreborg Gods. Førstesuppleant Ole Sørensen, formand for mælkeproducenterne i Økologisk Landsforening. Andensuppleant Jørgen Blazejewicz, Holstebro, naturplejer med får. (Foto: Louise Nathansen Thuesen)

Flere levesteder med bedre kvalitet og mere variation i landskabet – hvordan?

Fokus på at bevare eksisterende biotoper!

Nye småbiotoper må ikke medføre ekstra restriktioner

Overblik over konsekvenser i forhold til regler og tilskudsordninger

Behov for at sikre et fagligt udgangspunkt i planlægningen og lovgivningen

Mere viden om effekt af tiltag

Fortsat stort behov for rådgivning og hjælp til at komme i gang

Tak for jeres opmærksomhed!